

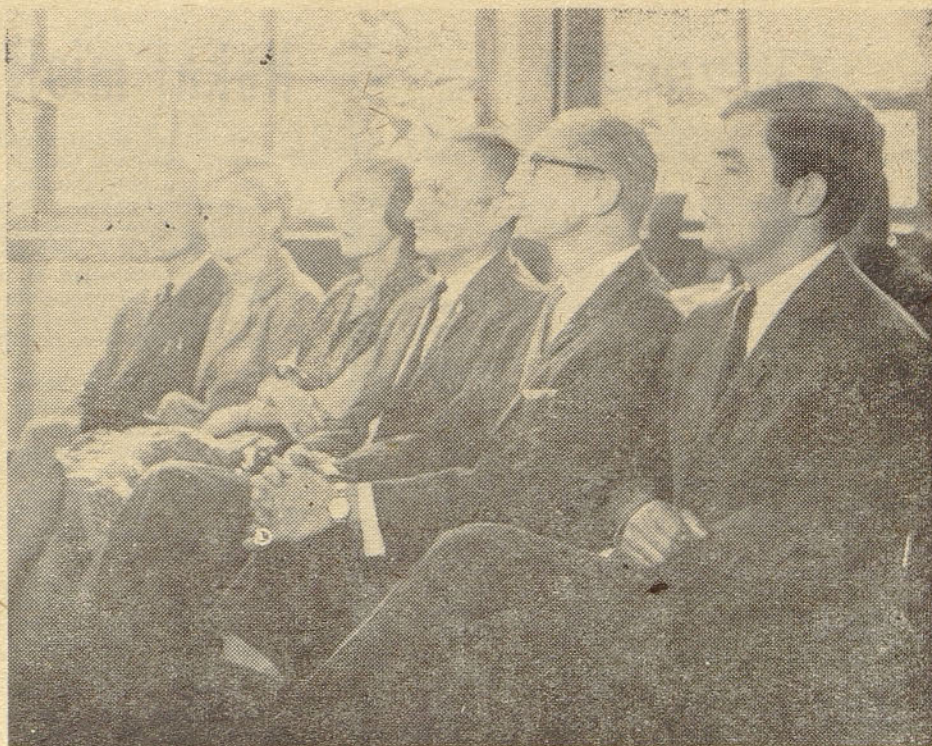
TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA
— INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

Program dela samoupravnih organov podjetja Iskra

Na zadnji seji upravnega odbora podjetja je bil obravnavan tudi predlog programa dela samoupravnih organov podjetja. Samoupravni organi podjetja prejšnje mandatne dobe so že sprejeli tak program in se je delo razvijalo v okviru tega programa. Tako so tudi samoupravni organi podjetja sedanjega sklica pristopili k obravnavi programa dela, katerega je pripravil sindikalni odbor podjetja. Vsekakor je program dela važna smernica, v katerem okviru se potem odvija delo samoupravnih organov podjetja in ki nakazuje kakšna naj bo poslovna politika samoupravnih organov za enoletno obdobje.

Program, ki ga je predložil upravni odbor sindikalni odbor podjetja vsebuje še določeno nerešeno problematiko programa organov samoupravljanja pretekle mandatne dobe in pa tudi nove probleme, katere bodo morali obravnavati samoupravni organi sedanjega sklica. Tako vsebuje predlog programa kakšna naj bo osnovna smer rebalansa gospodarskega plana za leto 1965 in skrb predvsem tovarn in enot skupnih služb za realizacijo naših notranjih sanacijskih ukrepov. Proti odgovornim osebam, ki na področju teh ukrepov naloge ne bi izvrševali, naj se ostro postopa, četudi s kaznovanjem. Na drugi strani pa naj se tistim, ki bi učinkovito uspeli izvršiti ukrepe, podeli ustrezna nagrada. Nadalje se predlaga revizija našega investicijskega programa, ki naj dobi realno okvirno sposobnost vračanja anuitet, investicije pa naj se vlagajo v tiste enote, ki bodo najhitreje lahko vloženi kapital vračale. Medsebojne odnose med enotami znotraj podjetja je treba postaviti na ekonomsko osnovo, zlasti pa skrbeti za odpravo poslovnih izgub v posameznih enotah. Poostri naj se finančna disciplina, stalno pa je treba skrbeti za znižanje neproduktivnih stroškov. Izdela naj se dolgoročni program izvozne orientacije podjetja, prav tako pa naj bo sistem delitve OD v podjetju stalni predmet obravnave in dopolnjevanja. Skrbeti je treba za dosledno uveljavitev naše notranje zakonodaje ter prilagoditi naše notranje predpise obstoječim spremenjenim zakonitim predpisom, nova organizacija podjetja pa naj sloni na kvalitetnih strokovnih in principiellnih rešitvah enostavnejše organizacije dela. Vpelje naj se sistematično dopolnilno izobraževanje vodilnih delavcev tovarn in enot skupnih služb podjetja, izdela naj se načrt za notranjo rast podjetja, točno razmejijo pristojnosti med skupnimi službami podjetja in službami tovarn in izdela nov ključ pokrivanja stroškov skupnih služb, ker sedanji ne odgovarja. Pri sestavi gospodarskih planov naj bo izhodišče zlasti tržišče, tako domači trg, kot izvoz, obratna sredstva, nabava materiala, kapaciteta ter osnove za delitev čistega dohodka. Na koncu predlog programa poudarja da le dosledna izvedba tega programa, pri čemer naj bodo rešitve v okviru tega programa strokovne in principiellne, daje pogoje za rešitev iz težke gospodarske situacije, v kateri se podjetje nahaja.

Program bo predložen v dokončno odobritev delavskemu svetu podjetja. P. G.

Kolektiv Iskrine tovarne elektromotorjev v Železnikih je v sredo 18. avgusta proslavil pomemben dogodek, saj je pred kratkim odposlal v New York, ZDA, milijonti elektromotorček in s tem dosegel izvoz v vrednosti 2 milijona dolarjev. Na prisrčni svečanosti sta bila med gosti navzoča tudi generalni konzul ZDA g. Karel Ewald Sommerlatte in g. Aleksander Sharenov, lastnik firme Empire Mashins oziroma kupec elektromotorčkov, ki je v svojem nagovoru laskavo ocenil proizvodne uspehe svojega jugoslovanskega kooperanta in zagotovil poglobljanje sodelovanja tudi v prihodnje.

Praznovanje v Železnikih

Minuli teden so proslavili v tovarni elektromotorjev v Železnikih pomemben proizvodni in izvozni uspeh. Za ameriškega naročnika Aleksandra Sharenowa, lastnika firme Empire Machines Inc. iz Mineole v New Yorku so izdelali za dva milijona dolarjev elektromotorjev. Dogodek so svečano proslavili in povabili k tej slovesnosti tudi ameriškega uvoznika, generalnega konzula ZDA v Zagrebu Karla Ewala Sommerlatla, predstavnike občine Škofja Loka na čelu s predsednikom skupščine Milanom Osovnikarjem in predstavnike našega podjetja.

Ob skromno okrašenem improviziranem odru so se zbrali delavci tovarne, ki so to pot prenehali z delom že ob 13. in povabljeni gostje. Za uvod in dobro razpoloženje je zapel »Koroški okteta« dve pesmi, nato pa je stopil na oder predsednik UO tovarne Rafko Eržen, pozdravil poimensko prominentne goste in med drugim povedal naslednje:

Naša tovarna slavi te dni lep proizvodni jubilej. V ZDA je izvozila že za dva milijona dolarjev malih elektromotorjev. Spočetka dokaj skromen izvoz v vrednosti 30.000 dolarjev smo tako hitro povečali, da je dosegel lani že skoraj pol milijona dolarjev. V letošnjem letu pa je bil izvoz še večji. Že v prvem polletju smo preslegli celotni lanskoletni izvoz in bomo do konca leta sodeč po sedanji dinamiki, dosegli vrednost približno 800.000 dolarjev. Delež izvoza na vsakega zaposlenega bo tako v naši tovarni dvakrat večji od republiškega povprečja. Kot izvozniki smo ena izmed redkih jugoslovanskih tovarn, ki smo se uveljavili na najzahtevnejšem tržišču — ZDA in le skromnosti, prizadavnosti, odrekanju in vztrajnosti naših delavcev se imamo zahvaliti za ta izvozni uspeh.

napore, ki so vodili do današnjega zavidnega gospodarskega in hkrati izvoznega uspeha. Komaj nekaj več kot pet let je minilo, kar se je pričelo to naše tako plodno sodelovanje. Spočetka rahlo medsebojno nezaupanje se je hitro razblinilo spričo vaše takojšnje pripravljenosti, da nam s svojimi strokovnimi nasveti in sodobnimi tehnološkimi prijemi izpolnite vrzel, ki smo jo takrat bridko občutili ob pomanjkanju specializiranega strokovnega kadra. Tudi iskrena pomoč v materialu, ki ste nam jo nudili, je bila v kritičnih dneh več kot dobrodošla.

(Dalje na 5. strani)

Imate predlog?

Delavski svet podjetja je na eni svojih zadnjih sej sprejel načrt, po katerem naj bi v bližnji prihodnosti podjetju uspelo urediti svoj položaj tako finančno kot tudi materialno.

Naloge so torej:
— proizvodnji preskrbeti re-produkcijski material
— podjetju preskrbeti zadostni finančni sredstev.

Kako?
a) S povečano prodajo izdelkov in naprav na domačem in tujem tržišču,
b) z zmanjšanjem zalog materiala (razred 3) polizdelkov (razred 5) in izdelkov (razred 6),
c) z znižanjem režijskih stroškov.

Z cno besedo: ob čimbolj ekonomičnem poslovanju po-

večati produktivnost in zvišati rentabilnost poslovanja podjetja.

Povečana prodaja je odvisna od kvalitete izdelkov, pripravljenosti in kapacitet tržišča ter kvalitetnega dela Prodajno-servisne organizacije.

Zmanjšanje zalog na razredih 3, 5 in 6 je odvisna od prizadevanj, tako tovarn kot tudi PSO, v prvi vrsti pa od pravičnega in realnega planiranja na vseh nivojih.

Znižanje režijskih stroškov, to zelo obsežno a najmanj obdelano področje, je odvisno od mnogih faktorjev, v prvi vrsti pa od same organizacije poslovanja, ki v danem trenutku zahteva toliko in toliko delovnih mest, z računom (Dalje na 5. strani)

Obvestilo

Obveščamo vse člane kolektiva ISKRA, da imajo v času od 1.8.1965 do 30.9.1965 pri nakupu izdelkov široke potrošnje kot so radijski sprejemniki, gramofoni, TV stabilizatorji, televizijski sprejemniki, ventilatorji in aparati za gospodinjstvo posebno popust.

Cene so razvidne iz navedene tabele:

Naziv izdelka	Maloprodajna cena	Cena s popust.
Ra sprej. »Triglava Deluxe	90.000	78.947
Ra sprej. »Opatija Deluxe	66.000	57.895
Ra sprej. »Portorož»	54.600	47.895
Ra sprej. »Vesna» Deluxe	30.600	26.842
Ra sprej. »Bled» Deluxe	30.000	26.316
Ra sprej. »Bled» Deluxe avto	32.280	28.617
Ra sprej. »Tivoli 63»	53.880	47.263
Ra sprej. »Triglav 62»	83.940	73.631
Avto sprej. »Tara»	56.400	50.290
Glasbeni avtomat »Ljubljana»	234.000	204.750
TV sprej. TP-522 avtomatik	228.000	218.880
TV sprej. TP-522/UHF	258.000	247.680
TV stabilizator	25.560	22.660
Gramofon »Emona» GK-14 portable	23.400	20.747
Gramofon »Emona» CK-16 audio	40.800	36.170
Gramofon »Emona» GK-5 standard	19.200	17.020
Gramofon »Emona» GK-6 Deluxe	21.000	18.420
Gramofon »Emona» GK-11 Vikend	21.960	19.263
Gramofon »Emona» GK-10 Piknik	21.960	19.263
Gramofon »Emona» GK-13 audio	38.400	33.684
Loščilnik parketa GP-5	82.800	76.964
Ventilator VE-5	9.360	8.190
Ventilator VE-6	6.960	6.090
Mikser MI-5	28.200	24.000

Člani kolektiva lahko navedene izdelke osebno dvignejo v Iskrini prodajalni, Ljubljana, Titova 19, na podlagi Iskrine izkaznice, ki jo vsak prejme ob zaposlitvi v Iskri.

Pripominjamo, da je nakup navedenih izdelkov možen le proti takojšnjemu plačilu v gotovini ali čekom.

ISKRA KRANJ
prodajno servisna organiz.
prodajni sektor

Iz »Elektromehanike«

Odločni ukrepi za znižanje zalog materiala

V zvezi s sanacijskim načrtom podjetja mora tovarna predvsem znižati zaloge razreda 3 in 5 in poslovne stroške (materiale in režije) za procent, ki je predviden v gospodarskem planu podjetja. Poleg tega mora tovarna s proizvodnjo konjunktornih izdelkov in z zmanjšanjem proizvodnje neidolnih izdelkov doprinesiti svoj delež k znižanju zalog gotovih izdelkov na skladišču PSO.

Znižanje zalog bo pripomoglo predvsem k izboljšanju likvidnosti podjetja, poleg tega pa bo vplivalo tudi na znižanje proizvodnih stroškov in s tem na izboljšanje finančnega rezultata tovarne.

REPRODUKCIJSKI MATERIAL

Tovarna mora do konca leta v primerjavi s stanjem 30.4.65. znižati zaloge razreda 3 za 450 milijonov din. Tako je DS sklenil, da mora gospodarsko planski sektor analizirati vse pozicije, ki se niso gibale dlje kot 6 mesecev. Analizo je treba izvesti

v tem smislu, da se ugotovi, kateri material bo še potreben in ga je treba držati na skladišču, kateri material ni več uporaben za potrebe tovarne in ga je mogoče odprodati in kateri material sploh ni več uporaben in ga je treba razvrednotiti na odpadno vrednost in ga kot takega odprodati.

Analiza je že v teku in je bilo v prvi fazi pregledanih 3719 pozicij od skupno 8580 pozicij, ostali dve fazi pa morata biti zaključeni do konca avgusta. Predloge za razvrednotenje bo potrjeval delavski svet tovarne.

Na podlagi podatkov iz polletne inventure nedokončane proizvodnje morajo planske službe v GPS in planske službe obratov korigirati plan lansiranja serij sestavnih delov v skladu s potrebami po planu za II. polletje in na osnovi rezultatov tudi rebalansirati plan nabave materiala. Material, ki je na zalogi za daljšo dobo in za katerega dobimo zagotovilo nabavne službe podjetja, da ga bomo lahko kasneje dobili v

potrebnih količinah in v zahtevanih rokih, je treba odprodati po dnevnih cenah.

Nabavna služba mora posredovati pri dobaviteljih, da bomo material prejeli po ustrežnejši dinamiki in s tem preprečili dobavo prevelikih količin, ki daljšo dobo bremenijo obratna sredstva tovarne.

Delovne enote in obrati, ki imajo v okviru nedovršene proizvodnje prevelike zaloge reprodukcijskega materiala in nabavljenih sestavnih delov, morajo ta material vrniti v centralna skladišča razreda 3, da se s tem ta material vključi v redno kontrolo zalog in da se prepreči nabavljanje materiala preko potreb. Izjema so lahko specifični materiali, če je to bolj ugodno zaradi skladiščenja in če nad njimi vodi kontrolo GPS.

Finančni sektor je moral do 15. 8. 1965 izdelati normative zalog za posamezna skladišča, odgovorne nabavne skupine pa morajo skrbeti, da se bodo zaloge gibale v

Nekaj misli o bodočnosti „ISKRE“

V našem podjetju vsak dan več govorimo, kakšna naj bo ISKRA v bodoče. Posebno danes je to vprašanje toliko bolj aktualno, ker že lahko izbiramo najustreznejšo obliko bodoče ISKRE z ozirom na novi temeljni zakon o podjetjih. Odgovorne strokovne službe in komisije v podjetju že pripravljajo ustrezne analize in problematike, ki bodo služile kot podlaga široki diskusiji v samoupravnih organih in kolektivih tovarni. Le-ti sicer že nekaj časa razpravljajo, kako bi bilo najboljše urediti našo bodočnost.

Uvodoma čutim potrebo, da poudarim, kar je sicer vsem že znano, da izhaja zakon o podjetjih tako, kot vsi ostali iz načel naše ustave in, da je kot tak usmerjen izključno k uspešnejšemu razvoju našega gospodarstva.

Zato ta zakon daljnosežno predvideva razne variante organizacije podjetij z namenom, da sami kolektivi izberejo najprikladnejšo organizacijsko obliko, s katero bodo prilagodili svojo tehnično zmogljivost, strukturo proizvodnje itd. Temeljni zakon o podjetjih predvideva dve temeljni varianti organizacije podjetij.

Prva govori o enotnem podjetju, ki ima v svojem sestavu tovarne ali obrate. Tem so določene nekatere pravice in dolžnosti, kot n. pr. sklepanje pogodb v imenu podjetja, samostojni obračun in samostojno delitev dohodka itd., vendar izključno, če so te pravice in dolžnosti določene s statutom.

Seveda v kolikor statut tega ne določa tovarnam ali pa da predviti samo del teh pravic in dolžnosti, lahko govorimo potem o več ali manj centraliziranih pravicah in dolžnostih. Mislim, da taka varianta ne odgovarja za naše podjetje, saj je ISKRA sestavljena iz več tovarn v

veliki medsebojni razdalji, tovarne pa so tehnološko več ali manj samostojne, z različno neodvisno proizvodnjo in predstavljajo zaključno celoto. Tako obliko združevanja, kot jo predvideva prva varianta je primerna le za manjša podjetja z dvema ali tremi tovarnami, krajevno v neposredni bližini, v medsebojni proizvodnji, odvisnosti, z manjšim številom zaposlenih itd. Mislim, da je taka oblika združevanja ena izmed najnižjih oblik integracije.

Druga varianta pa govori o t. z. združenem podjetju, ki je vsekakor po organizacijski vsebini in oblikovno primernejša za našo ISKRO.

Naš časopis ISKRA omenja v sestavku »Obrisi jutrišnje ISKRE« štiri inačice, po katerih lahko izberemo svoj jutrišnji dan. Ne bom podrobno navajal vsebine vseh štirih inačic in njihove dobre ter slabe strani. Omejiti se želim samo na to, da bom skušal odgovoriti kakšna naj bo ISKRA, da bo napredovala v vsakem pogledu, gospodarsko in samoupravljalno.

Prvenstveno moram poudariti, da je predpogoj za gospodarski napredek, popolno uveljavljanje samoupravnih pravic delovnih kolektivov in njihovo razpolaganje z materialno bazo ter z dobrinami, ki jih ustvarjajo. Uveljavljanje samoupravljanja pa mora nastopiti od članov delovnih organizacij navzgor in ne obratno.

Če povzamemo po članku »Obrisi jutrišnje ISKRE« opis prve inačice združenega podjetja, smatram, da je ta najnaprednejša oblika integracije, ki jo predvideva zakon. Zakaj? Posamezne organizacije, ki tvorijo združeno podjetje, so samostojne pravne osebe, samostojno delijo

dohodek, samostojno poravnava obveznosti do družbe, samostojno razpolagajo s skladi, samostojno sklepajo pogodbe, imajo samostojne žiro račune itd. Povezanost takega združenega podjetja je vidna v tem, da razne obveznosti do drugih partnerjev krije organizacija samo, če le-ta opravičeno tega ne more, poravna te obveznosti podjetje, če pa podjetje tega ne zmore, teče poravnava iz sredstev drugih organizacij v okviru podjetja. Pokrivanje eventualnih izgub teče na enak način kot rečno, iz rezerv, skladov. S tem je zajamčena povezanost med organizacijami in do svoje mere je tudi poudarjena medsebojna odvisnost med organizacijami, ki enakopravno dajejo in prejemajo pomoč ter tako rešujejo eventualne slabe momente v poslovanju le med seboj. O neporavnavanju obveznosti in o izgubah bi govorili kasneje.

Prav tako je zelo zanimivo in za primer ISKRE povsem sprejemljivo, da se mora proizvodnja sestavnih organizacij s prej predvidenimi samostojnimi pravicami, gibanji v okviru gospodarskega plana združenega podjetja. Vendar mora biti ta plan izraž z zmogljivosti in volje posamezne organizacije, odnosno kolektivov, seveda ob upoštevanju obče družbenih potreb.

S tem menim, da so ostale inačice manj napredne in ne odgovarjajo stopnji zavesti kolektivov ISKRE in tehnični zmogljivosti ter proizvodnji posameznih tovarn odnosno celotne ISKRE.

Vsekakor torej, če sprejemamo prvo inačico, bi bilo združeno podjetje prav tako tesnejše notranje povezano, čeprav bi organizacije bile samostojne pravne osebe. Tako se ne morem strinjati, da ta inačica ne zagotavlja zadostne povezave v ISKRI. Saj je skupni gospodarski plan temelj in pogoj medsebojne povezave poleg določil o pokrivanju izgub in medsebojnih obveznosti. Po mojem je ISKRA prerasla vse tri ostale inačice.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Proizvodnja v juliju 1965

Tovarna	Plan v 000	Izpolnitvev	%
Elektromehanika	1.246.593	1.068.360	85,7
Elementi	644.140	419.965	65,2
Avtomatika	405.257	346.179	85,4
RA-sprejemniki	386.216	231.558	60,0
Aparati	387.798	268.996	69,4
Avtoizdelki	697.620	703.505	100,8
Elektromotorji	148.851	129.508	87,0
Naprave	121.150	55.131	45,5
Elektronika	159.430	153.138	96,1
Kondenzatorji	160.647	130.301	81,1
Instrumenti	133.070	100.097	75,2
Polprevodniki	145.749	61.765	42,4
Usmerniki	112.885	114.286	101,2
Mikron	79.500	55.162	69,4
Skupaj podjetje	4.828.906	3.837.951	79,5

(Nadaljevanje na 8. strani)

SEDEMMESEČNA PROIZVODNJA

Tovarna	Plan v 000	Izpolnitev	
Elektromehanika	10.379.642	7.907.403	76,2
Elementi	3.966.685	3.618.675	91,2
Avtomatika	2.983.862	2.952.587	99,0
RA-sprejemniki	2.389.782	1.633.258	68,3
Aparati	2.553.419	1.981.147	77,6
Avtoizdelki	4.614.870	4.080.348	88,4
Elektromotorji	1.230.131	1.068.420	86,9
Naprave	632.400	622.300	98,4
Elektronika	1.039.292	833.122	80,2
Kondenzatorji	1.314.094	1.115.974	84,9
Instrumenti	867.817	845.245	97,4
Polprevodniki	962.141	822.445	85,5
Usmerniki	828.196	681.070	82,2
Mikron	411.400	223.790	54,4
Skupaj podjetje	34.173.731	28.385.784	83,1

Razočaranje ali presenečenje ob polletnem obračunu „Elektromehanike“

Za nekatere je bil negativen rezultat ob polletju razočaranje, za druge presenečenje. Da, za nekatere ni bilo niti eno, niti drugo, marveč logična ugotovitev, kot posledica neustreznega odvijanja poslovnih dohodkov v zadnjem času. Že ob priliki obravnave zaključnega računa za 1. 1963 smo opozorili na sušna leta, ki jih bomo morali prebroditi, in na vztrajna prizadevanja za gospodarsko konsolidacijo. Razmere od nekdanj so se bistveno spremenile in gospodar-

jenje dobiva vse tiste originalne oblike, ki izvirajo iz logičnosti ekonomike. To mora biti izhodišče za ocenjevanje lastnih sil in regulacijo poslovnih odnosov v izogib posledicam, ki se kažejo tudi v nesorazmerjih izvršitve plana proizvodnje, celotnega dohodka, nedokončane proizvodnje itd. Zato ne kaže stvari ob postavljanju zadolžitve precejšnje, ob priliki izvajanja pa podcenjevati in počasno reagirati na očitna odstopanja od normalnega odvijanja poslovnih dogod-

kov. Če hočemo uspevati, bomo morali z enotno zainteresiranostjo regulirati gospodarske odnose tako, da bomo vsa sredstva uporabljali in obračali v prid večje finalne proizvodnje in donosnosti (rentabilnosti). Poglejmo si sedaj nekaj značilnih podatkov ter odgovorov, ki nam jih nudi polletni obračun:

1. Proizvodnja gotovih izdelkov ni tekla po planu. Če s proizvodnjo primerjamo še nekatere druge podatke, potem vidimo očitna medsebojna odstopanja od normalnega odvijanja poslovnih dogod-

— izvršitev plana proizvodnje	39,3 %
— izvršitev plana izplačanih OD	45 %
— izvršitev plana vkalkuliranih stroškov z vkalk. OD	48 %
— izvršitev plana poslovnih stroškov vkalkulirani stroški brez OD	50 %

2. Celotni dohodek pravtako ni bil zadovoljivo dosežen. Nanj sicer vpliva stanje terjatev do kupcev. Toda to ne bi smelo vplivati na plačano realizacijo toliko, da bi pri približno enaki količinski proizvodnji dosegli samo 85

odst. celotnega dohodka iz istega obdobja v lanskem letu. Podatki o izvršitvi plana celotnega dohodka in njegove delitve nam povedo, da je bil izvršen

— plan celotnega dohodka	33 %
— plan realiziranih poslovnih stroškov	36 %
— plan dohodka	28 %
— plan realiziranih OD	33 %

Ti odstotki nam jasno kažejo na medsebojna nesorazmerja in razloge za negativni rezultat. Pri nižji proizvodnji in realizaciji nismo imeli tudi temu ustreznih nižjih poslovnih stroškov in osebnih dohodkov, oz. taki OD in sicer:

stroški so nam dali preizkušeno proizvodnjo in realizacijo. Če ne upoštevamo terjatev do kupcev in upoštevamo samo strukturo celotnega dohodka, bomo dobili še nespornejšo potrditev gornjih navedb in dohodkov, oz. taki OD in sicer:

Struktura	Plan 1965	Izvršitev 1/1965	Indeks gibanja strukture
Celotni dohodek	100	100	—
Poslovni stroški	65	68	105
Dohodek	35	32	91
Osebnih dohodki	26	28	108
Prispevki in ostanek CD	9	4	44

(Nadaljevanje na 6. strani)

Nadaljevanje polemike:

Kaj menijo samoupravni organi o tekočem razvoju

Zadnje čase samoupravni organi posameznih kolektivov čedalje več govorijo o tem, naj bi aplikativni razvoj priključili tovarnam. Uredništvo je na to vprašanje dobilo od predsednikov DS zanimive odgovore, ki jih v celoti posredujemo našim bralcem.

DS »AVTOELEKTRIKA« NOVA GORICA

Iz razprave o delitvi dela med ZZA in tovarno sledi, da se delo tekočega razvoja prenese v pristojnosti tovarne. Posebno je to važno za tovarno v Novi Gorici, zaradi velike oddaljenosti od ZZA.

Po našem konceptu naj bi oddelki za zasledovanje tekoče proizvodnje opravljal naslednja dela:

1. Konstrukcijske spremembe in izboljšave pri izdelkih, ki so v redni proizvodnji;
 2. Tipske preizkuse in preizkuse trajnosti izdelkov na napravah in v eksploataciji.
- V ta namen bi bilo potrebno takoj prenesti originalno dokumentacijo izdelkov redne proizvodnje v tovarno, za nove pa čim je zaključena poskusna proizvodnja novorazvitega izdelka.

Prednosti take razmejitve dela bi bile v večji elastičnosti in ekspanzivnosti izvajanja konstrukcijskih sprememb in izboljšav v tekoči proizvodnji. Za take ukrepe imamo danes prekomerne stroške za potovanja, za telefonske razgovore, velike časovne izgube in s tem znatno škodo v proizvodnji, ki terja hitrih rešitev.

V časovni stiski delamo celo »proti risbi«, to je pojem, ki bi ga naš tehnični nivo ne smel poznati.

Strokovni delavci v tovarni bi pridobili nove kompetence in seveda tudi večjo odgovornost za kvaliteto izdelkov, s tem bi njihovo mesto v kolektivu bilo jasneje določeno, kar bi bilo v veliko pomoč pri nadaljnjem kadrovanju in uveljavitvi visokostrokovnih kadrov.

DS TOVARNE KONDENZATORJEV — SEMIC

Čeprav v naši tovarni še nismo imeli razvoja, so samoupravni organi in vodstvo tovarne mnenja, da bo slej ko prej nujno organizirati del razvoja v tovarni, ki bi skrbel za tekočo proizvodnjo. Njegova naloga bi bila izpopolnjevati artikle v proizvodnji, istočasno pa bi moral operativno slediti potrebam tržišča ter uvajati nebitvene spremembe na obstoječih artiklih. Osvajati bi moral tudi artikle, za katere ni potrebno dolgotrajno razvojno delo in raziskave, konkretno izdelava artiklov po vzorcih in podobno. V primeru priključitve potrebujemo okoli 5-8 ljudi. S potrebnimi prostori in opremo razpolagamo.

PRIPIS UREDNISTVA: S tem smo polemiko samoupravnih organov tovarn o tekočem razvoju zaključili, pričakujemo pa odgovor ZZA, ki ga bomo v celoti objavili.

Polletni obračun ZZA

Zavod za avtomatizacijo je v prvem polletju 1965 dosegel 37,8 % letnega plana realizacije, medtem ko je znašal ta odstotek po 1. polletju preteklega leta le 31,2 %.

Izboljšanje je pripisati poleg hitrejšemu delu tudi znatno obsežnejšemu obračunavanju nalog po časovnih situacijah. Kljub tem opaznim pozitivnim premikom pa ni izpolnjen dinamični plan realizacije. Izpad znaša 6,7 odstotka, ki ga je povzročil izključno sektor III., ki je dosegel le 48,2 % polletnega plana. Takšen rezultat v tem sektorju je predvsem posledica nerazčiščenega odnosa s tovarnami in pomankanje dela v prvih mesecih. Kolektiv tega sektorja se bo moral izredno potruditi, da bo v dru-

gem polletju nadoknadil zamujeno.

Nasproti planu za 1. polletje 1965 je bila dosežena fakturirana realizacija 93,3 %, v primerjavi z istim razdobjem lanskega leta, pa je povečanje za 34,6 %.

Iz obračuna celotnega dohodka izhaja važna ugotovitev, da izvira ca. 40 % izkazane celotnega dohodka od opravljenega dela v preteklem letu, kar je potrebno upoštevati pri ocenjevanju doseženih poslovnih rezultatov. Doseženi celotni dohodek je le za 5,2 % večji od onega v 1. polletju preteklega leta in dosega le 27,3 % letnega plana v primerjavi z 31,8 % v istem razdobju preteklega leta. Razlog temu je izključno v izredno visokem stanju

neplačane realizacije, ki se je v primerjavi s 30. 6. preteklega leta povečala kar za 6,5-krat, v primerjavi s 1. 1. 1965 pa za 41,7 %.

STROŠKI

Podatki o nastalih stroških v 1. polletju nam v primerjavi s planiranimi kažejo neugodno sliko. Temu je razlog po eni strani to, da je bil prvotni plan stroškov zaradi omejitve finančnih sredstev za razvoj s strani ustanovitelja pavšalno zmanjšan za 10 %, po drugi strani pa smo šele proti koncu 1. polletja vpeljali plafoniranje stroškov in sprožili akcijo za njihovo zniževanje. Tako bodo ev. rezultati te usmeritve prišli do izraza šele v 2. polletju.

Podatki kažejo, da se iz-

delavni stroški še kar dobro ujemajo s planom, da pa režijski stroški znatno prekorajajo predvidene okvire. Od režijskih stroškov so v največji meri vplivale na njihovo prekoračitev naslednje skupine:

Režijski material in v okviru tega naslednje postavke: stroški električne energije, odpisi drobnega inventarja, material za popravila, pisarniške potrebščine, pomožni material za izdelavo, material za razmnoževanje in strokovna literatura;

Strovske storitve in v okviru teh popravila opreme in zgradb, PIT stroški (telefon), stroški denarnega in plačilnega prometa, najemnine, potni stroški in režijska nabavljena dela;

Razni režijski stroški in v okviru teh obresti od kreditov, zavarovalnine, investicijsko vzdrževanje ter stroški

za izobraževanje strokovnih kadrov;

Iz navedenega torej sledi, da je skrajni čas, da storimo vse možne ukrepe, da omejimo stroške na predvideni obseg. Pri tem nam mora biti v orientaciji predvsem globalna planska številka, ker je pri tako specifični dejavnosti zelo težko precizno in detajlno planirati posamezne vrste stroškov.

DOHODEK

Po podatkih je bil pri doseženem celotnem dohodku z indeksom 105,2 dosežen dohodek z indeksom 121,1, ki se je razdelil tako, da so sredstva za sklade dosegla indeks 82,4, sredstva za osebne dohodke pa indeks 127,8. Ta razkorak med gibanji elementov dohodka pa je le v primerjavi s 1. polletjem preteklega leta, medtem ko je v primerjavi s planom za te-

Tako se belijo v soncu zadružne hišice, ki jih gradijo člani kranjskega kolektiva na Klancu v Kranju

Pisma naših bralcev

POMANJKLIVOSTI IN SKRITE REZERVE Tov. urednik!

Kakor gotovo veste, je kranjska tovarna po požaru postavila novo livarno. No, reči moram, da je stavba vsekakor večja in boljše oz. je ne moremo primerjati s staro. Nekaj pa mi ni všeč in ne zamerite mi, če bom odkrito povedal nekaj misli, ki pa niso le moje.

Takrat, ko so livarno gradili, livarjev ni nihče vprašal o notranji ureditvi prostora, ventilaciji ipd. Zdaj, ko smo to povost dodobra preizkusili, pa lahko povemo (brez laži ali natolcevanja!) naslednje pomanjklivosti: slabo gračenje (skoraj bi dejal, da je bilo v stari livarni boljše), ni omar za orodje, ni delovnih miz in garderob. Druga pomanjklivost pa je v tem, da nimamo utečenega, trajnega dela. Sem mnenja, da bi oddelek za kooperacije, mislim, da je to v GPS, moral najti dodatno delo, če ga je za kranjsko tovarno premalo. Slišal sem, da bi lahko

delali za »Saturnus« in »Telos«? — Ne vem zakaj še čakamo? Menim, da bi se te rezerve dale koristno uporabiti, saj imamo strojne kapacitete, ki so izkoriščene komaj 70%. Pa pravimo, da smo v finančnih težavah, take prilike pa zanemarjamo, in to zdaj, v času, ko je vsak dinar dragocen.

Kaj menite, tov. urednik, bi se dalo na te ugotovitve kaj pametnega odgovoriti. Vam pošiljam naslov, zaradi »ljubega miru v hiši« pa me podpišite kar »Kranjski Janez«.

Pripomba uredništva: Dragi »Kranjski Janez«, hvala za zanimiv dopis. Kot vidite, je podpis tak, da bo v »hiši mir«, čeprav uredništvo ni istega mnenja. V takozvanem »hišnem miru« ni napredka in tudi ne dela. Mnogo bolje je da je hiša nekoliko prevetrena. Saj sami vidite kako je, ko nimate urejene ventilacije. Vaše pismo jasno kaže na nekatere pomanjklivosti in predvsem na skrite rezerve.

Upamo, da nam bosta do izida naslednje številke na to pismo odgovorila šef proizvodnega sektorja in vodja odd. za kooperacije pri GPS v Kranju.

POZDRAV IZ SARAJEVA

Tov. urednik!

Uredništvu se zahvaljujem za redno pošiljanje časopisa »Iskra«, ki ga prav rad prebiram, saj me močno povezuje z »Iskro« oz. ZZA, kjer sem bil pred odhodom k vojakom zaposlen.

Lep pozdrav vam in vsem sodelavcem v ZZA.

Stefan Oletič
V. P. 4079/18 V. E. 5
Sarajevo

Hvala za pozdrave! Na vprašanje, ki ste ga postavili, je naša pravna služba odgovorila: Prekinitve ni! Takoj, ko pridete domov, je treba skleniti delovno razmerje.

Lep pozdrav!

Uredništvo

O delu mladinske organizacije v tovarni električnih aparatov

Mladina predstavlja v vseh torjev Semic ob udeležbi 39 tovarnah podjetja »Iskra« kar precejšen sestavni del njenega kadra. V interesu tako samoupravnih organov kot celotnega kolektiva je, da je mladina strokovno čim bolj usposobljena in v svesti si svojih nalog in dolžnosti. Prav mladinska organizacija mora biti v vsakem delovnem kolektivu tista sila, ki si prizadeva zainteresirati mladino v čim večji meri za gospodarsko problematiko, za vzroke uspehov in neuspehov celotnega poslovanja v delovni organizaciji.

Kljub temu, da je v naši tovarni zaposleno 246 mladih proizvajalcev, je bilo delo mladinske organizacije v začetku letošnjega leta dokaj skromno. Vzrok takšnemu stanju je bila predvsem neaktivnost in nezainteresiranost sekretariata mladinske organizacije. Tako se je mladina začetkom letošnjega leta udeležila le tekmovanja za dvig produktivnosti, ki pa je bilo za vse tovarne v okviru podjetja obvezno in ga zato ne moremo smatrati kot njeno samostojno akcijo.

Zaradi takega stanja v mladinski organizaciji tovarne se je nujno pokazala potreba po nekaterih spremembah kadra v njenem sekretariatu. Po teh spremembah je bila že v marcu sklicana prva proizvodna konferenca. Udeleženci so bili seznanjeni s sestavo in potekom gospodarskega plana, obravnavali so pozitivne in negativne strani 42-urnega delavnika, proizvodno problematiko, fluktucijo kadra in kolektivni dopust, torej najbolj aktualne probleme v tovarni.

Mladinska organizacija je ob dnevu žena 8. marca organizirala proslavo, za katero je pripravila lep kulturni program z recitacijami in peyskimi točkami. Istega meseca je organizirala tudi ekskurzijo v tovarno kondenza-

torjev Semic ob udeležbi 39 mladincev in mladink, ki so si ogledali tovarno, imeli razgovor z mladinci in končno obiskali še spomenike narodnoosvobodilne borbe. V marcu je mladina uredila tudi park in zasadila drevesca krog tovarne. Za to akcijo je porabila 57 prostovoljnih ur in s tem mnogo pripomogla k prijetnejšemu zunanemu izgledu tovarne.

V aprilu je sekretariat mladinske organizacije pripravil razgovor z vodji samoupravnih organov, ki je bil za vse navzoče zelo koristen, saj je dal precej napotkov za nadaljnje delo mladinske organizacije, nakazal pa je obenem možnosti za reševanje problemov, na katere naleti mladina pri vsakdanjem delu. Za 1. maj je organizirala mladinska organizacija proslavo za delovni kolektiv. Z izbranim programom, ki je vseboval recitacije in odlomke iz del naših pesnikov in pisateljev in ki so ga izvedli sami člani naše tovarne, je mladina dostojno počastila praznik delovnega ljudstva. V maju so bile končane tudi priprave za realizacijo naše do sedaj največje mladinske akcije »Tribuna mladih«. V prvem delu tribune naj bi bilo izvedeno predavanje z dvema tema: »Potovanje maršala Tita« in »Razvoj tovarne električnih aparatov«, med tekmovanjem pa bi izvajali pevске in recitatorske točke. Za 1. maj je bila uresničena zaradi prevelikih finančnih stroškov. Po sedanjem predvidevanju bo akcija izvedena oktobra ali novembra, saj je večji del finančnih sredstev že odobren. Poslednje udeleževanje mladine je bilo izpolnjevanje sindikalnih izkaznic, ki so ga izvedli člani sekretariata v 34 prostovoljnih urah.

Mladinska organizacija v (Nadaljev na 6. strani)

koče leto dejanska delitev ugodnejša od planirane. Pri 27,3% doseženega planiranega letnega celotnega dohodka znaša doseženi dohodek 28,6 odstotka letnega plana, skladi 74,4%, osebni dohodki pa le 26,8%. Podobno sliko dajejo tudi podatki o strukturi celotnega dohodka glede na elemente dohodka. Ti kažejo v primerjavi s planom večji delež dohodka, ki se je v celoti prelil na sklade, poleg tega pa se je v njihovo korist zmanjšal tudi delež osebnih dohodkov.

Končna oecna delitve dohodka je lahko samo pozitivna, saj se je:

- povečal dohodek
- povečal odstopljeni pri-spevek iz dohodka za sklade
- povečal (absolutno in relativno) delež sredstev čistega dohodka za sklade.

OSEBNI DOHODEK

V prvem polletju tekočega leta je bilo izplačano za 885.996.535 din osebnih dohodkov, kar znaša 50,6% letnega plana. Neto izplačila so znašala 493.872.387 din ali povprečno 65.999 din mesečno na zaposlenega, kar je 21,7% več kot v 1. polletju preteklega leta oz. 9,10% več kot povprečno v preteklem letu.

Struktura povprečnega osebnega dohodka je bila naslednja:

	1. poll. 1964	1. poll. 1965
OD za redno delo	88,8	93,7
OD za nadurno delo	6,8	5,5
OD za preseg norme	1,0	0,7
ostala izplačila	3,4	0,1

Podatki kažejo, da se zmanjšuje pomen vseh oblik osebnih dohodkov, razen za redno delo, saj so te znašale še v preteklem letu kar 19,6 odstotka od osebnih dohodkov za redno delo, v prvem polletju preteklega leta je znašal njihov delež 12,5%, medtem ko je v letošnjem letu le še 6,8%.

OBRATNA SREDSTVA

Preteklo poletje je potekalo v znamenju nenehne nelikvidnosti, čemur je bil razlog povečanje zalog materiala, nedokončanih nalog in izdelkov na eni strani, ter povečanje terjatev do kupcev na drugi strani. Obseg tega povečanja v 1. polletju je razviden iz naslednje primerjave:

Oblika sredstev	Stanje 30. 6. 65 Indeks (1. 1. 65=100)
Zaloge materiala	103,3
Nedokončane naloge	140,6
Zaloge izdelkov	121,9
Akontacije dobaviteljem	108,3
Terjatve do kupcev	140,4
Skupaj	135,3

Tako ogromen porast vezanosti sredstev ni bil in tudi ni mogel biti spremljan z enakim povečanjem rednih virov obratnih sredstev, saj se le-ti niso dosti povečali (poslovni sklad). Tako se je največji del porasta vezanih obratnih sredstev financiral iz nenamenskih sredstev (neplačane družbene obveznosti, osebni dohodki zaposlenih, drugi skladi zavoda) ter iz sredstev odstopljenega pri-

spevka iz dohodka in sredstev skladov, ustvarjenih in obračunanih v tekočem letu. Zgoraj izkazana vezanost sredstev je pri sedanjem stanju razpoložljivih obratnih sredstvih nevzdržna. Rešitev problema je možna le, če nam Iskra kot glavni dolžnik poravnava vsaj glavni del svojih obveznosti in če uspešno bistveno zmanjšati zaloge materiala in nedokončanih nalog.

POVZETEK IN SKLEPI

Iz navedenega lahko povzamemo naslednje ugotovitve in sklepe.

1. Polletni plan realizacije je bil izpeljan le s 93,3%, kar je povzročil le sektor III, ki tega plana ni dosegel niti s 50%. Svet DE tega sektorja bi naj predložil predloge in rokovnik za ureditev problemov, ki so temu sektorju

Praznovanje v Železnikih

(Nadaljevanje s 1. strani)
Ko zdaj pregledujemo števek naših medsebojnih poslov, ne moremo prek ugotovitve, da se je začetna letna proizvodnja tovarne v petih letih podesetorila in hkrati dosegla tudi mednarodno raven kvalitete. Danes so Železniki izmed vseh 14 tovarn najbolj tehnološko urejena tovarna s specifično in velikoserijsko proizvodnjo ter strokovnjaki — razvijalci, ki so zmožni konstruirati kakršenkoli elektromotor s posebnimi karakteristikami. Začetni vložek v obliki strokovne pomoči se zdaj lepo obrestuje in daje utečeno proizvodnjo, ki si jo v najbolj optimističnem vzdušju, vsaj v tako kratkem obdobju nismo nadejali. Če pridenemo še vaše budno spremljanje proizvodnje in vsestransko konzultiranje brez kakršnih koli poslovnih konfliktov, rezultira sodelovanje na medsebojnem spoštovanju, prilagajanju razlik in utrjevanju doseženega, tako da mirno lahko trdimo, da so naši medsebojni stiki malone idealni in vsekakor tudi trajni.

V današnjem nemirnem svetu pa ima to naše gospodarsko sodelovanje — čeprav zavzema v svetovnem merilu malenkosten obseg — tudi svoj politični pomen. Tradicionalno prijateljstvo med našimi narodi in ameriškim se s tem še bolj pogloblja in hkrati daje svetel zglede medsebojnega razumevanja ob upoštevanju ideoloških razlik, ki pa niso nikaka ovira za širjenje in poglobljanje stikov tudi na drugih področjih našega in ameriškega gospodarstva. V tem smislu si želimo še več medsebojnih stikov in poslovnega sodelovanja kot naš skromni, a pristranski prispevek k zblizevanju narodov.

Dovolite mi, gospod Sha-

renow, da se vam v imenu vsega kolektiva podjetja »Iskra« in v svojem imenu prisrčno zahvalim za vaše iskreno sodelovanje in pomoč ter vam v znak priznanja poklonjamo skromno spominsko darilo — album s fotografijami.

V tem trenutku je pristopil tudi direktor tovarne Franc Šifrer in izročil gostu milijonti elektromotor, ki ga je tovarna pred nedavnim izdelala. Gospod Sharenow, vidno ginjen ob prisrčnem sprejemu, se je v angleškem jeziku zahvalil za vso pozornost in med drugim še predstavil:

V časti mi je, da sem danes prisoten pri tej slovesnosti, v kateri proslavljate pomemben uspeh vašega dela in prizadevnosti. Zlasti sem zadovoljen, da ste dosegli zastavljeni cilj, pri katerem sem tudi jaz sodeloval z vašimi delavci. Marsikateri ameriški delavec bi vam zavidal za tako sodobno in moderno tovarno, ki leži v prelepi dolini, katere okolica se lahko primerja samo še s tistimi na razglednicah.

Ob razgovorih z vašimi predstavniki sem ugotovil, da so zadovoljni s sedanjim izvozom, vendar ne še povsem. Tako od mene kot od vas pričakujejo, da se bo obseg proizvodnje oz. prodaje še povečal. In prav je tako. Z večjo proizvodnjo se bo vaša življenjska raven dvignila, hkrati pa bo trgovina posredovala še boljše poznavanje in razumevanje med mojimi sonarodnjaki in Jugoslavlani.

Danes praznujemo izvoz v vrednosti dveh milijonov dolarjev in milijon ameriških domov in gospodinjske aparate, v katerih so vgrajeni naši elektromotorji. To je lep uspeh kakršnega si želi resda vsaka tuja tovarna.

G. Aleksander Sharenow, lastnik podjetja Empire Mashins Inc. Mineola — New York, ZDA, odjemalec Iskrinih elektromotorčkov, v razgovoru z našim generalnim direktorjem Dušanom Horjakom, ki se je v uvodnih besedah zahvalil g. Sharenowu za zasluge pri premagovanju začetnih težav

Imate predlog?

(Nadaljevanje s 1. strani)
cionalizacijo administrativnega poslovanja pa bi se vsekakor dalo občutno zmanjšati režijske stroške. Tudi predstoječa reorganizacija Uprave podjetja bo vsekakor prinesla večje znižanje stroškov, ker je ta zahteva tudi eden izmed razlogov (čeprav ne edini) za samo reorganizacijo.

Ker je od izpolnitve posameznih nabavnih, proizvodnih, prodajnih, finančnih, razvojnih ter naših skupnih

Prepričan sem, da boste s svojo prizadevnostjo v naslednjih mesecih do konca čil s tem slovesnost. Po leta dosegli še lepši uspeh, tako da bomo ob mojem naslednjem obisku spet praznovali.

Vse govore, tako v angleščino kot slovenščino, je prevajal šef prevajalskega centra propagandne službe Zdravko Markošek.

nalog odvisno, kako in kaj bo z Iskro, kako bo z nami in z vsakim posebej — bi bilo prav, da kaj več zvedo o naših konkretnih nalogah in sicer: kakšne in kolikšne so naloge in kako jih izpolnjujemo po enotah in kot podjetje v celoti. Planske in dejanske (kontrolne) podatke ne bi kazalo skrivati, če hočemo mobilizirati celoten kolektiv za doseg maksimalnih delovnih rezultatov na vseh področjih, ki so nam več kot izvljenjsko potrebni.

Ob koncu je koroški oktet zapel še dve pesmi in zaključil s tem slovesnost. Poletnemu dogodku so prisostvovali novinarji važnejših dnevnih listov in vseh treh gospodarskih časopisov v državi. Nekaj kadrov med poslavo pa je posnela tudi RTV Ljubljana in jih prikazala še isti večer na TV obzorniku.

Marjan Kralj

Za prva prispevka v tej smeri smemo smatrati prispevek pod naslovom »Prenehajmo s tako prakso« v 31. številki našega glasila, v tej številki pa prispevek »Kako gospodarimo«. Oba prispevka na splošno obravnavata problematiko zalog surovin (razred 3), zelo zanimivo pa bi bilo kaj več zvedeti o problemih nekončane proizvodnje (razred 5) o zalogah normalnega orodja, o zalogah gotovih izdelkov in o problemih zasedenosti proizvodnih kapacitet.

Vabimo vse, ki žele v tej smeri sodelovati tudi prek časopisa, da pošljejo uredništvu časopisa »Iskra« Kranj, Tavčarjeva 43, svoje prispevke. Prav tako vabimo tudi Društvo ekonomistov Iskre na tesno sodelovanje.

I. S.

onemogočili izpolnitev plana. 2. Na poslovni rezultat je močno vplivalo dejstvo, da je znašala plačana realizacija komaj 42,8 % od realizacije po izdanih računih.

3. Opaziti je pozitiven premik v strukturi realizacije v korist razvojnih storitev, vendar postaja to dejstvo spriču pomanjkanja finančnih sredstev v podjetju za razvojno dejavnost manj ugodno. Glede na to, da ni mogoče kratkoročno v večji meri prilagajati kapacitet zavoda razpoložljivim in naglo se spreminjajočim (večinoma s smeri zmanjšanja) sredstvom v podjetju, je nujno potrebno na kakršenkoli primeren način poskrbeti za nadomestitev izpadlih sredstev. To pa je večinoma mogoče le s preusmerjanjem na storitveno dejavnost, ki ne terjá znatnejših materialnih dobav ali

večje vezanosti obratnih sredstev.

4. Doseženi celotni dohodek je sicer za 5,2 % večji od doseženega v 1. polletju preteklega leta, a je dosegel le 27,3 % letnega plana. Razlog je izključeno le izredno visoko stanje neplačane realizacije.

5. Tekoči stroški so v 1. polletju za 6,8 % večji od letnega plana in že dosegajo 53,7 % letnega plana. Na prekoračitev so najbolj vplivali režijski stroški. Prekoračitev plana stroškov izkazujejo deloma zaradi tega, ker v 1. polletju praktično še nismo izvedli nobenih resnih ukrepov za njihovo zmanjšanje. Glede na že sprejete sklepe UO naj vodje sektorjev in sveti DE podajo poročilo o ukrepih, ki so jih že ali še bodo uvedli za zmanjšanje stroškov.

6. Stroški v plačani realizaciji (89,9) zaostajajo za porastom celotnega dohodka (105,2) kar bi pomenilo povečanje rentabilnosti, če se ne bi ustrezno povečali tudi osebni dohodki (127,8) tako, da stroški in osebni dohodki skupaj dosegajo indeks rasti celotnega dohodka. Vendar je že to, da ga pri sicer normalno večjih povprečnih osebnih dohodkih, ne prekoračujejo, pozitivno. Izkazani premik od manjših poslovnih stroškov na večje osebne dohodke indicira spremembo strukture storitev.

7. Zaradi manjših poslovnih stroškov (89,9) je bil dosežen sorazmerno večji dohodek (121,1), ki se je razdelil tako, da dosegajo sredstva za sklade že 74,4 % letnega plana, medtem ko znašajo sredstva za osebne dohodke le 26,8 % letnega plana, kar je pozitivno, ker se skladi močneje

povečujejo kot osebni dohodki.

8. Izplačani osebni dohodki v 1. polletju dosegajo 50,6 % letnega plana, kar je izpod nivoja dejanskih stroškov v primerjavi s planom (53,7 %). Povprečni osebni dohodki so za 21,7 % večji od izplačanih v 1. polletju 1964 oz. za 9,1 % več kot v celem letu 1964. V primerjavi s splošnim porastom OD je izkazani % znatno izpod povprečja. V strukturi osebnih dohodkov čedalje bolj prevladujejo OD za redno delo, medtem ko se manjšajo izplačila za nadurno delo, preseg norme in poslovni uspeh. Razlog temu je v omejevanju nadurnega dela ter v »zamrznjenju« OD po priporočilu samoupravnih organov največ na nivoju 100 %.

Doseženi osebni dohodki na podlagi obračuna po pla-

čani realizaciji presegajo za 10,4 % vkalkulirane v plačani realizaciji (oz. 11 % junijske osnove). Presežek osebnih dohodkov se uporabi za izplačilo regresa v skladu s sklepom DS. To izplačilo za S-III se zadrži, dokler ne odpravi izgube in doseže predpisane razlike v realizaciji.

Z upoštevanjem kriterijev za merjenje poslovnega uspeha sektorjev bi bilo potrebno vsem sektorjem, z izjemo S-IV, delavnice in S VII ter VIII, zaradi premajhne hitrosti obračunja sredstev in zaradi prevelikih zalog nedokončanih nalog zmanjšati vrednost točke od 1,00 na 0,98. Po kriteriju dosežene razlike v realizaciji se zmanjša vrednost točke le S-III in to na 0,95, po kriteriju doseženi poslovni uspeh pa se ta poveča vsem sektorjem za 0,11. Z upoštevanjem rezul-

O delu mladinske organizacije v tovarni električnih aparatov

(Nadaljevanje s 4. strani)

naši tovarni ima tudi svoje posebne dejavnosti. Tako deluje v njenem okviru tudi Počitniška družina. Njena naloga je prirejanje izletov, ekskurzij, organiziranje letovanj. Njeno delo v letošnjem letu ni preveč aktivno, zato bo potrebno v najkrajšem času raziskati vzroke in stanje popraviti. V sklopu mladinske organizacije so organizirane tudi kadrovska, gospodarska, društvena in ideološka komisija, katerih delo je v letošnjem letu prav tako pomanjkljivo. Prepričani pa smo da se bo stanje popravilo, ker je mladinska organizacija določila program dela, s katerim je razmejila tudi delo posameznih komisij. Ta program je predvidel za mesec julij predavanje o gospodarstvu podjetja »Iskra« in ekskurzijo. Zaradi letnih dopustov je bil program za ta mesec preložen na poznejši čas.

Za avgust je določeno predavanje in izlet v kraj, ki je znan po dogodkih iz narodnoosvobodilne borbe, kjer bo na licu mesta razgovor z borci o njihovih doživetjih med vojno. V septembru bo proizvodna konferenca, kadrovska komisija pa naj bi se pripravljala na letno konferenco. Oktobra bo gospodarska komisija organizirala posvet mladih proizvajalcev, sledilo bo predavanje o OZN, izvedena pa bo tudi ekskurzija. Kot že rečeno, bo organizirana v oktobru ali novembru »Tribuna mladih«, za november pa je predvidena letna konferenca. Program je dovolj pester in zanimiv, da bo omogočil mladini zelo raznoliko in obširno dejavnost.

V današnjih dneh, ko se sprejemajo novi ukrepi v gospodarstvu, ko se je pokazalo

la nujnost, da se čim več mladih ljudi aktivno vključi v uresničevanje nalog in zahtev, ki jih postavljajo spremenjene potrebe in možnosti v našem gospodarskem in družbenem življenju, leži pred mladinsko organizacijo še večja in zahtevnejša naloga kot doslej. Mladinski aktiv v vsaki delovni organizaciji se bo moral še neprimerno bolj kot do sedaj skupno z ostalimi proizvajalci prizadevati k povečanju produktivnosti in znižanju stroškov, ter odpravi vseh nepravilnosti in nedisciplin. Postati bo moral eden od najzavednejših činiteljev v delovni organizaciji, ki bo stalno stremel po maksimalni odpravi za dosego skupnega cilja.

M. L.

Dopisujte v Iskro!

Razočaranje ali presenečenje ...

(Nadaljevanje s 3. strani) vamo še nekatera gibanja in 3. Popolnejše mnenje si jih med seboj primerjamo, lahko ustvarimo, če upoštevamo:

— izvršitev polletnega plana proizvodnje	74,9 %
— izvršitev polletnega plana gibanja zaposlenih	99,7 %
— gibanje produktivnega del. časa	90 %
— gibanje osnovnih sredstev po nabavni vrednosti primerjano na začetno stanje	101,8 %
— gibanje zalog materiala primerjano na začetno stanje	104,7 %
— gibanje nedokončane proizvodnje primerjano na začetno stanje	107,3 %

Iz podatkov je razvidno, da imamo za večjo proizvodnjo zadostno opremljenost in zaposlenost (zaposlenih), da pa so previsoki stroški in zaloge. Za boljše vskladitev opaženih nesorazmerij je bilo že mnogo pisane in govorjenega. Zato ne bomo po-

večali za 3,9%, vse močnejše pa so se povečali odpisi (obračun amortizacije), tako da se je sedanja vrednost osnovnih sredstev še naprej zmanjševala. Razlika med povečanjem aktivnih osnovnih sredstev in obračunano amortizacijo se je prešla v obratna sredstva. Vešana obratna sredstva so se v primerjavi s stanjem na začetku leta še bolj povečala (35,3%), njihovo kritje pa je predvsem v angažiranih virih. Problem obratnih sredstev zavoda je postal tako pereč, da ni več rešitve brez radikalnih posegov. Za razrešitev tega je nujno doseči plačilo terjatev, ki jih imamo do podjetja, ter znatno znižati zaloge materiala in nedokončanih nalog.

Dr. Jože Gogala

V Selcah sem bil letos prvič na dopustu in sicer ob koncu julija. Iskraži gostujejo tam pri Počitniškem domu Obč. sindikalnega sveta Ljubljana center. Stanovanja so raztresena po vsem naselju, hrana pa je v Domu.

Za človeka, ki se želi v miru naužiti sonca, so Selce veljale kot zelo primeren kraj. Vendar imajo sedaj zelo močan motoriziran promet. Večinoma se vozi v nižji prestavi in sicer zaradi ovinkov, ozkih

Vtisi iz SELC

poti in klancev. To pa povzroča posebno ponoči zelo prijeten hrup. Avtobusne zveze so ugodne, posebno proti Gorenjski, tako da ob tem časovnem užitku skoraj pozabiš, da se pelješ v odsluženi škatli. Sicer pa si lahko privoščiš kombinacijo: vlak do Reke, ladja do Crikvenice in še tri kilometre z avtobusom.

Ko se torej pricijaziš do Selc, te sprejme prijazno osebje Počitniškega doma. Upravnik ima v sezoni čez glavo dela in se v njegovi mapi družijo spiski z blagajniškim prejemkom in denarjem, pa kuponi za kopače in podobno.

Hrana (občulljiva stvar!) je bila zelo okusna, vendar enolična. Če smo že bili obsojeni na krompir, potem bi morda lahko pripravili različne izvedbe tega artikla. Človek bi ga bil potem laže poprsavljal in ga ne bi toliko motil nekaj dvomljivo opran jedilni pribor. Vendar lačen po jedi ni bil nihče in se čudim,

čemu so bile vse skodelčice za kavo domala oglodane? Menda so se v Crikvenici dobile celo ribe. Če bi jih enkrat v tednu vrgli na naše mize, bi dobro delo, že zato, ker smo bili na morju in to pričakuješ.

Stanoval sem pri zelo prijazni družini. Sicer so tam vsi prijazni — posebno še v sezoni.

Cena dnevne oskrbe 1550 dinarjev je zelo ugodna. Seveda, če ne računaš na to, da stane na primer v »hotelu« Slaven politrška steklenica piva 400 din, in pri tem ugašaš ali je to pivo ali kaj grdo rečenega... O čevapčičih za 850 din pa ni, da bi govoril.

Tudi tujcev je vse polno (čitaj: Nemcev). Nekam potihlo sprašujejo, čemu tale podražitev, čeprav vedo, da so letos temu ustrezno dobili več dinarjev za njihovo valuto.

Nisem opazil nekdanjega petolizničarja naših natakarev do teh tujcev, po katerem smo do nedavna tako udrihali. Sicer pa je sedaj vprašanje kdo je na našem Jadranu tujec in kdo domačin. Tisti, ki že nekaj let letuje na Jadranu in ki ima za nekaj let vnaprej rezerviran prostor prav gotovo ni tujec, domačin pa tudi ne...

Skratka, naš Jadran je po dolgem in počez zaseden z mednarodno vsebino bitij. Sicer pa že dvojezični napisi (s tujim-nemškimi jeziki na prvem mestu) govorijo o tem.

In kakšna je slana vodka? Ta pa je še vedno kristalno čista in modra kot nekoč! FRANCE DOPUSTNIK

Občni zbor aktiva ZB v Novi Gorici

Novogoriški kolektiv Iskre Po izvolitvi organov občnega zbora, se je razvila živahna razprava, predvsem o urejanju dokumentov, o priznanju dvojne oziroma enojne delovne dobe, o vprašanju medsebojnih odnosov, o stanovanjski problematiki ter o pravicah in dolžnostih borcev.

Borci so v nadaljnjih razpravah kritično ocenili delo stare komisije, ker s takim delom niso bili zadovoljni, saj komisija razen dveh izletov in maloštevilnih sej ni naredila za svoje članstvo tistega, kar je aktiv borcev od njih pričakoval. Vse premalo je bilo narejenega glede zdravstvenih pregledov, premetitvev in na urejanju dokumentov. V svojih razpravah so tudi ugotovili, da niso dovolj informirani o vseh pravicah, ki jih imajo že z samo zakonodajo, zato je bilo sklenjeno, da se organizira kratek seminar.

Predsednik komisije ZB podjetja ISKRE je v svoji razpravi kritično ocenil delo naše komisije, poudaril dolžnosti, ki stojijo pred novoizvoljeno komisijo ter dal napotke za nadaljnje delo. Nakazal je uspehe dela komisije ZB podjetja in ostalih tovarn. Ob koncu je želel, naj bi bilo sodelovanje med komisijo tovarne in podjetja ter občinskimi odborom ZB čimboljše.

Po živahni razpravi so bile izvedene volitve nove komisije.

S. R.

tatov po vseh kriterijih pripada posameznim sektorjem naslednja vrednost točke za junij:

Sektor:	I.	II.	III.	IV.
Vred.t.:	1,09	1,09	1,09	1,11
Del. VI. VII. VIII. U. ZZA	1,11	1,09	1,11	1,09

Ker se po sklepu DS vsa sredstva uporabijo za izplačilo regresa, ni mogoče izvršiti izkazanega obračuna vrednosti točke. Izplačilo regresa bo pri naslednjem obračunu zmanjšalo uspeh pozitivnih sektorjev in povečalo minus pri S-III, zato je podan ustrezen predlog o zadržanju regresa za ta sektor.

Po predlogu, ki ga DS še ni sprejel, bi zaradi preko račevanja stroškov morali posamezni sektorji vrniti ustrezne zneske preveč izplačanih OD, v povprečju pa za

10,5 % od junijskih osnov. Vzjava OD na gibanje stroškov po tem predlogu je v principu pozitivna, zdi se pa, da lestvica na izračun odbitkov ne ustreza. Poleg tega pa postaja pri plafoniranju izplačil na nivo do 100% problematično vsako merilo, ki predvideva samo sankcije, tj. odbitke pa tudi pribitke.

Število zaposlenih se je od začetka leta zmanjšalo za skoraj 5%, a je še vedno za 1,5% večje od stanja konec polletja 1964. Povprečno število zaposlenih je za 2,8% večje od planiranega in za 2,1% večje od planiranega stanja za konec leta 1965. Zaradi nadaljnega zmanjševanja števila zaposlenih se je potrebno glede na izkušnje v I. polletju bolj usmeriti na naravno fluktuacijo kot pa na odpust.

Pri izrabi delovnega časa glede na to ali je bil uporabljen za izdelavo ali režijo, ni bistvenih premikov. Spremembe, ki so nastale, so posledica več plačanih praznikov in prehoda na skrajšani delovni čas. Zaradi tega se je v manjši meri povečal neproduktivni delovni čas, v okviru tega pa so se zmanjšale vse tiste oblike, na katere smo lahko vplivali s stimuliranjem prisotnosti na delu. Opaziti je tudi zmanjšanje deleža nadurnega dela, v okviru tega pa nadurne režije. Predlaga se omejitev nadurnega dela s posebnim sklepom, ki bi določil izjeme od te omejitve.

Vrednost aktivnih osnovnih sredstev se je sicer po-

Kako gospodarimo

Iz Nove Gorice

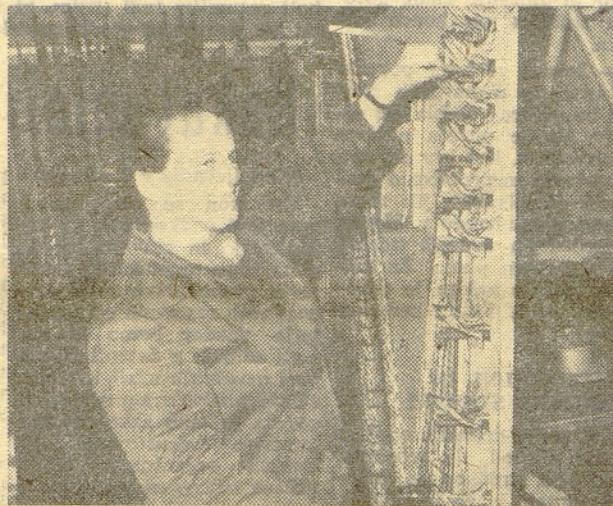
Zadolžitve za izvajanje ukrepov

Uredništvo našega glasila je s prispevki »Nalijmo si čistega vina«, ki so bili pred kratkim objavljeni, pravzaprav odprlo stalno rubriko, v kateri bi naj razpravljali kritično in konstruktivno o naših notranje gospodarskih problemih. To je še posebno važno in potrebno sedaj, ko smo pričeli v okviru podjetja resno in energično zdraviti in odpravljati naše notranje gospodarske slabosti in ko smo pričeli izvajati to isto akcijo v državnem merilu.

stanje, ki je izpod določenega normativa.

Načrt za sanacijo in ozdravljenje finančno gospodarskega stanja našega podjetja, ki so ga sprejeli samoupravni organi podjetja, zahteva od vseh naših tovarn, da znižajo zalogo materiala na razredu 3 na nivo normativa. Nekatere naše tovarne so dokazale, da je možno brez nevarnosti, da bi z znižanjem zaloge materiala ogrozili izvrševanje proizvodnega plana in da je naloga izvedljiva. V teh tovarnah je doseženi uspeh nedvomno subjektivna zasluga kolektiva in odgovornih. Prav tako je pa verjetno iskati subjektivnih vzrokov za zvišanje zaloge in prekoračitve normativa v tistih tovarnah, ki so si v drugem tromesečju to dovolile.

Slika gospodarjenja je razvidna iz spodnje tabele, očno pa naj si ustvarijo bralci sami

Pletenje kit (žične oblike) v obratu ATN v Kranju

Na 15. seji upravnega odbora v tovarni avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici, so člani obravnavali probleme, ki so v zvezi s sanacijo Iskre. Po daljši razpravi so pripravili niz zadolžitve z namenom, da se odpravijo dosedanje pomanjkljivosti in utrdijo odnosi med posameznimi sektorji. Tako je zadolžen vodja finančnega sektorja, da do 20. septembra predloži UO povsem nove kalkulacije lastnih cen za vse izdelke ter rabatne stopnje, ki jih dajejo posameznim kupcem. Prav tako mora finančni sektor do prihodnje seje UO pripraviti predlog za spremembo obstoječega gospodarskega plana z instrumenti, predvidenimi za novo gospodarsko reformo. Do 25. septembra pa mora ista služba predložiti UO rebalans gospodarskega plana za leto 1965.

Vodja gospodarsko-tehničnega sektorja mora skrbeti za realizacijo zmanjšanja zalog, urediti dobavo nujnega

materiala, skrbeti za odpravo odvisnih zalog, do najkasneje 15. 8. pa mora urediti delo planske službe, predvsem pa planiranje zasedbe strojnih kapacitet. Prav tako mora urediti planiranje re-promateriala v skladu z zahtevami nabavne organizacije.

Vodja proizvodnega sektorja je zadolžen za realizacijo mesečnih proizvodnih programov, in da pri tem ne bodo preseženi stroški normativov materiala ter proizvodne režiže.

Vodja tehničnega sektorja mora skrbeti za kvaliteten prevzem dokumentacije za nove izdelke od ZZA, za pravilnost vseh zadevnih pogojev, pravočasno osvajanje novih izdelkov, izpopolnjevanje izdelkov v proizvodnji ter izdelkov v proizvodnji ter tehnoloških postopkov. Prav tako je zadolžen, da ima proizvodnja pravočasno na razpolago vso potrebno dokumentacijo orodij, ki so potrebna za aktiviranje novih strojev.

Vodja organizacijsko-kadrovskega sektorja mora skrbeti za izvrševanje vseh nalog organizacije, ki so sedaj v teku, da služba za osebne potrebe izdelata do konca oktobra predlog stimulativnega nagrajevanja in predlog za diferenciacijo faktorja stimulacije, in da takoj, ko bo izdelan plan proizvodnje za leto 1966, izdelata in predloži plan kadrov.

Vodja tehnične kontrole je zadolžen, da se dosledno izvajajo organizacijske predpise, ki se nanašajo na delo kontrole, da vodi evidenco o izmetu, da podvzame in predlaga ukrepe za zmanjšanje izmeta, da vodi evidenco o reklamacijah, zahteva periodična poročila servisne službe in o tem poroča direktorju.

Vodja vzdrževanja mora skrbeti za redno vzdrževanje strojev in orodij ter planira generalni remont strojev.

Kakor vidimo, je upravni odbor tovarne v Novi Gorici dokaj jasno postavil zahteve do tistih, ki so odgovorni za nemoten potek proizvodnje. Če pa vzamemo v poštev dejstvo, da so take alj podobne zadolžitve že napisane takrat, ko se komu določajo osebni dohodki, ki so občutno višji pri večji odgovornosti, tedaj se vprašamo, ali bodo te zadolžitve (brez kakršnihkoli sankcij) naše zadovoljivo rešitev. Kakor smo brali v zadnji številki glasila, je DS Elektromehanike v Kranju sklenil, da se za vsak odstotek nižje proizvodnje zniža OD vodilnim za 1,5 odst., v slučaju presežka pa se v enakem odstotku dvigne, dočim je UO v tovarni Aparati v Ljubljani sklenil, da se zniža osebni dohodki vodilnemu in vodstvenemu kadru, če ne bo plan izpolnjen. Morda bi kazalo eno izmed variant osvojiti tudi v drugih tovarnah oz. tudi službah.

ABC

Naslanjajoč se na »Poročila nabavne organizacije za mesec julij 1965.« ki obravnava med drugim tudi zaloge in gibanje materiala v II. tromesečju 1965, je zanimivo pregledati, kako pravzaprav gospodarimo v našem podjetju z materialom, kjer imamo vloženih več obratovalnih sredstev.

Osnovna ugotovitev je gotovo ta, da smo v drugem tromesečju letošnjega leta gospodarili z zalogami materialov slabo, saj smo dopustili, da nam je porastla zaloga materiala na razredu 3, za 510 milijonov dinarjev. V zalogi materiala smo imeli v okviru podjetja vezanih ob koncu II. tromesečja za preko pol milijarde dinarjev več obratovalnih sredstev, kot pa na začetku II. tromesečja.

Nabavna organizacija je objavila v svojem julijskem poročilu naslednje rezultate:

Začetno stanje materiala na r.3 na dan 1. 4.65 7,235,612.000 din.

Prispelo v II. tromesečju materiala na r.3 5,408,385.000 din.

Porabljeno v II. tromesečju materiala z r.3 4,897,878.000 din.

Zaloga materiala na r.3 na dan 30. 6. 65 7,746,118.000 din.

Niso vse naše tovarne krive za negativno gospodarsko bilanco v II. tromesečju na področju zaloge materiala. Pet naših tovarn je s sistematičnim prizadevanjem občutno zmanjšalo zalogo materiala. Zal so bila prizadeva-

nja teh tovarn zmanj, ker so porastle zaloge materiala v osmih tovarnah za toliko, da se je sumarna bilanca poslabšala za več kot pol milijarde dinarjev.

V nadaljevanju bomo razčlenili materialno gospodarsko situacijo po posameznih tovarnah. Vse to z namenom, da bi se pričeli organi upravljanja v posameznih tovarnah intenzivno ukvarjati z vprašanjem sredstev, ki jih imajo vezana v zalogah materiala.

Da bi bila slika objektivnejša, bomo v prikazu ilustrirali poleg potrošnje materiala še izvršitev proizvodnega plana ob polletju. Tako kombinirana primerjava podatkov in rezultatov dokazuje do neke mere, da ni bilo v vseh naših tovarnah krivo le pomanjkanje reprodukcijskega materiala za slabo polletno izvršitev proizvodnega plana. Seveda pa tega ne smemo pospešiti in zaključiti, da so imele vse tiste tovarne, ki so prekoračevale z gospodarskim planom določeni normativ zaloge materiala, vedno na razpolago tudi potrebni asortiman, ki šele omogoča finalizacijo proizvodnje.

V prikazovanju stanja po posameznih tovarnah, smo te razvrstili v dve grupi. Najprej smo zajeli tovarne, ki so povečale v II. tromesečju zaloge materiala in prekoračile jejo z gospodarskim planom določeni normativ. V drugi grupi pa so tovarne, ki so znižale svoje materialne zaloge in dosegle na razredu 3

	Elektromehanika Kranj	Avtoelektrika Nova Gorica	Elektromotorji Železniki	Naprave Ljubljana	Elektronika Horjul	Aparati Ljubljana	Radioaparati Sezana	Polprevodniki Trbovlje	Avtomatika Pržan	Elementi Ljubljana	Kondenzatorji Semič	Usmerniki Novo mesto
1. Z gospodarskim planom določeni normativ zalog mat. po vrednosti	% 100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2. Stanje zalog 1. 4. 65 v primerjavi z normativom	% 95	174	91	236	91	150	109	59	94	100	133	70
3. V II. tromesečju prispeli material v primerjavi z normativom	% 80	121	87	90	80	88	135	103	71	50	70	28
4. V II. tromesečju porabljen material v primerjavi z normativom	% 74	99	71	49	53	61	121	71	90	54	106	44
5. Zaloga materiala na dan 30. 6. 65 v primerjavi z normativom	% 102	196	107	276	118	176	125	91	74	97	97	54
6. Zaloge se je povečala (+) zmanjšala (-) nad začetno stanje (v sto milij. din)	+144	+143	+52	+131	+53	+120	+88	+57	-133	-15	-72	-31
7. Tovarna je nad (+) oz. pod (-) normativom (v sto milij. din)	+41	+620	+23	+568	+35	+344	+139	-15	-175	-9	-6	-90
8. V 6. mesecih je tovarna izvršila letni plan	% 40,7	39,8	44,0	20,7	35,6	41,4	33,3	36,0	50,3	46,6	39,3	56,6
polletni plan	% 81,3	79,7	87,8	41,3	71,3	82,8	66,6	72,4	100,3	93,0	78,8	113,1

Odločni ukrepi za znižanje zalog materiala

(Nadaljevanje z 2. strani)

okviru predpisanih normativov.

Najkasneje do konca oktobra je treba v panogi telefonije vpeljati planiranje reprodukcijskega materiala s pomočjo mehanografije in v ta namen izdelati potrebno osnovno dokumentacijo (normative materiala in kosovnice) na karticah.

NEDOVRSENA PROIZVODNJA

Tovarna mora do konca leta v primerjavi s stanjem 30. aprila 1965 znižati zaloge razreda 5 za 300 milijonov din. V ta namen je treba izvesti naslednje ukrepe:

— Zaloge polizdelkov in sestavnih delov v montažnih skladiščih in v posameznih delavnicah in montažah je treba znižati v skladu z normativi po zadevni tabeli. Za znižanje zalog so odgovorne planske službe posameznih panog, ki morajo z natančnejšim lansiranjem skrbeti za skladnejši dotok materiala v montažna skladišča in pa vodje delovnih enot, ki morajo z boljšo organizacijo dela doseči hitrejšo gibanje nedovršene proizvodnje v svoji enoti.

— Planske službe morajo na podlagi podatkov iz polletne inventure in v skladu s proizvodnim planom korigirati plan lansiranja serij sestavnih delov in to delo zaključiti najkasneje do 21. avgusta 1965.

— Nabavna služba mora napeti vse sile, da se nabavi v prvi vrsti material, ki je potreben za finalizacijo nedovršene proizvodnje, ki že dlje časa bremeni zaloge razreda 5 po posameznih montažah in montažnih skladiščih.

— Kjer se kaže potreba, naj vodstva delovnih enot formirajo strokovne komisije, ki naj analizirajo organizacijo dela na svojem področju in predlagajo racionalizacije in izboljšave, ki jih je možno izvesti v okviru raz-

položljivih sredstev. Hitrejša montaža naj se doseže predvsem s tem, da se z delom pri serijskih izdelkih praviloma ne začne prej, dokler ni na razpolago ves potreben material in da se tudi za maloserijske izdelke improvizirajo montažne linije, ki bodo omogočile boljše izrabo delovnega časa in hitrejšo finalizacijo.

GOTOVI IZDELKI

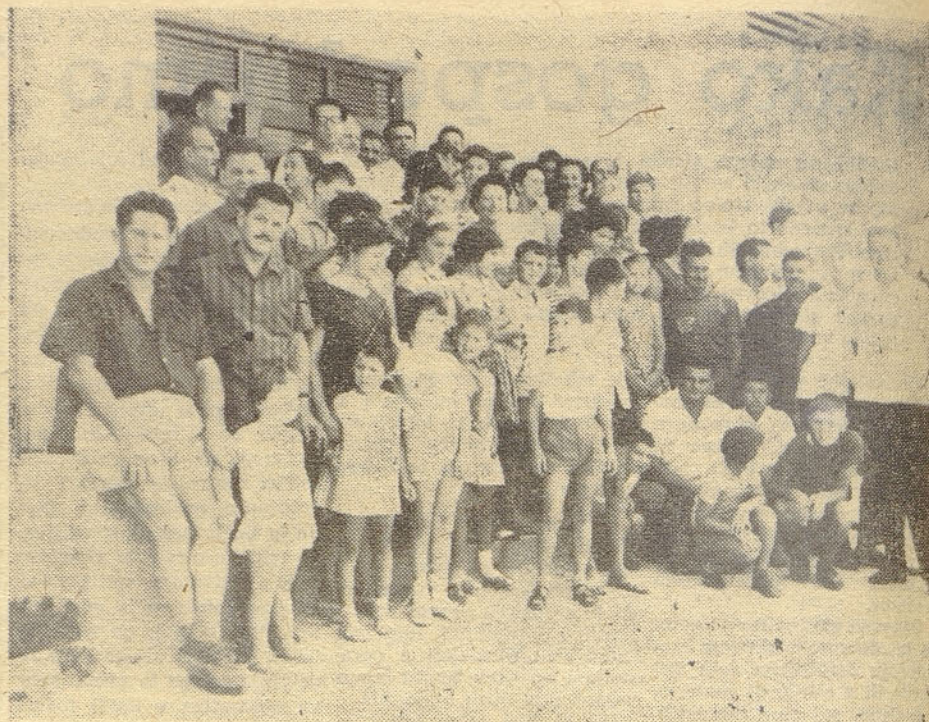
K znižanju zalog gotovih izdelkov v skladiščih PSO bo tovarna pripomogla predvsem z naslednjim:

— Začenši z mesecem avgustom bodo montaže poskušale doseči enakomernejši dotok gotovih izdelkov v skladišča PSO, predvsem pa bodo skušale doseči, da bo dotok v zadnjem dnevu v mesecu manjši od dotoka v predhodnih treh dnevih. S tem bo omogočena pravočasna odprema blaga našim kupcem in znižanje zalog gotovih izdelkov ob koncu meseca.

— Zaradi velikega povpraševanja po dvotarifnih števcih bo tovarna vložila vse napore, da se poveča njihova proizvodnja. Ker gre pri tem v glavnem za problem dvotarifnih številčnikov, jih mora obrat mehanizmov v Lipnici v naslednjih mesecih izdelati po zadevnem planu. Za izvršitev gornje naloge je odgovoren vodja obrata mehanizmov.

MATERIALNI IN REJIJSKI STROŠKI

Vsi vodje delovnih enot so dolžni skrbeti, da rebalansirani plan stroškov po delovnih enotah, ki ga je delavski svet že sprejel na svojem 4. zasedanju dne 1. 7. 1965, ne bo prekoračen. Vsi podpisniki naročilnic so dolžni skrbeti, da se do največje mere omeji nabava orodja in ostalega materiala, ki bremeni (konto 360), drobni inventar na zalogi in (konto 361) drobni inventar v uporabi.

Prijetni izlet v naravo je bil združen z ogledom ozkometražnega filma o partizanskem slavu v Dražgošah in sicer v dvorani Doma kulture v Naklem. (Slika kaže udeležence pred vhodom v Dom). Film je posnel član kranjskega kolektiva tov. Alojz Zibert. Čeprav vreme na dan borca 4. julija letos udeležencem ni bilo naklonjeno, še manj pa fotoreporterjem, je film dokaj zanimiv in razgiban, hkrati pa veren odraz dobrega razpoloženja kljub muhavemu vremenu. Prav bi bilo, da bi film dobil še filmski zapis, ker bi bil s tem bolj razumljiv tudi tistim, ki jih v Dražgošah ni bilo, hkrati pa bi pridobili na vrednosti kot dokument plodnega dela aktiva ZB v letu 1965.

Nekaj misli o bodočnosti „ISKRE“

(Nadaljevanje z 2. strani)

Vsekakor se strinjam z mnenjem podkomisije za organizacijo in ekonomiko, da mora nova organizacija zagotoviti gospodarsko samostojnost vseh sestavnih enot podjetja, vendar bomo to dosegli edinele z deceptiranjem prej navedenih misli, saj zato zakon predvideva prvo inačico, da je tako zakonsko zadržana samostojnost sestavnih organizacij. Iskati rešitve »slične samostojnosti« z notranjo zakonodajo (beri s statutom) ni prepričljivo. Tudi to moramo povedati, da lahko rešimo pomanjkanje finančnih sredstev in, da odpravimo nelikvidnost podjetja, s tem, da z enakopravnimi dogovori in pogodbami med tovarnami, skoncentriramo sredstva v namenske sklade ali v posojila. Rešili tega problema ne bomo s koncentracijo finančnih sredstev nekje v eni centrali ali v »notranji banki«, ampak, kot je bilo povedano, z medsebojnim sodelovanjem zainteresiranih partnerjev — tovarn. Če na kratko vse to resumiramo, lahko sklepamo naslednje:

Sestavne enote naj bi bile v vseh ozirih samostojne. Združuje jih gospodarski plan podjetja, ki je odraz volje in zmogljivosti posameznih enot. Sredstva so last tistega, ki jih ustvarja. Finančne ter ekonomske zadeve celotnega podjetja se rešujejo z dogovori in pogodbami med tovarnami.

S tem odpade potreba po ustanovitvi notranje banke, uprava in skupne službe postanejo le koordinacijski organi tovarn v perspektivnem programiranju proizvodnje,

prodaje, nabave itd. Vse pa morajo poslovati ekonomsko, to se pravi, kolikor nudiš, toliko dobiš in s tem črtati za vselej razne ključne določevanja stroškov za te službe, ki jih morajo plačevati tovarne. S takim načinom dela bomo med drugim opravili z nezavoljstvom in večkratno upravičeno kritiko o visokih stroških skupnih služb.

Pa še nekaj bi s tem dosegli. Obsežnost teh skupnih služb bi se občutno zmanjšala. V njih bi ostali le najboljše ljudje, pravi strokovnjaki, lahko bi rekli znanstveniki. Vsi ostali bi šli v tovarne, v operativo, kjer jih le-te težko pričakujejo.

Ze prej sem nekaj omenil o izgubah in o neplačevanju obveznosti, o določilih zakonov. To vse naj bi prevzelo združeno podjetje, ali solidarno ostale organizacije v združenem podjetju, v kolikor neka organizacija tega ne bi mogla kriti. Združevanje kot ga predlaga prva inačica, pa povsem gotovo preprečuje integracijo zaradi ohranjanja njena slabih. Le ta inačica daje poročstvo, da bo vsaka enota, vsaka tovarna stoodstotno izkoriščala vse možnosti, da bo poslovala in delala rentabilno, plačevala svoje obveznosti itd., ker bodo enakopravni partnerji v tem združenem podjetju pripravljeni pomagati neki enoti le, če njena slaba situacija ni plod brezbriznosti, nedelavnosti ali podobno.

Jasno je, da bi moral statut združenega podjetja izhajati in urejati notranje odnose iz take organizacije združenega podjetja. Pravilno je bilo ugotovljeno v članku

»Obrisi jutrišnje ISKRE«, da so se sedaj vršile le prve, več ali manj splošne, orientacijske razprave, ki se bodo razvijale in dopolnjevale ko bodo znane razne analize in problematike. Vendar so te razprave že pokazale potrebo po izbiri take poti, ki bo v naprej odpravila sence medsebojnega nezaupanja, ker le te ne prihajajo na dan iz nepoučenosti ali kratkovidnosti.

Na 5. kongresu ZSJ je tov. Vukmanovič ponovil besede tov. Tita, ki je med drugim dejal:

»Integracija rodi pozitivne sadove samo, če... ne duši ekonomske samostojnosti integriranih organizacij.«

Te besede morajo biti vodilo pri vsem našem delu, ko oblikujemo prihodnost ISKRE. To je ze lo odgovorna odločitev in moramo temu posvetiti vso pozornost.

Križman Valjcr

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragega očeta

FRANCA KONČANA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem montaže relejev za izkazano pozornost in podarjeno cvetje.

Anica Trele

Sedemmesečna primerjava proizvodnje

Tovarne	1964	1965	%
Elektromehanika	7.696.426	7.907.403	102,7
Elementi	2.863.276	3.618.675	126,4
Avtomatika	4.242.000	2.952.587	108,1
RA-sprejemniki	1.724.554	1.633.253	—
Aparati	3.603.919	1.981.147	114,9
Avtoizdelki	727.187	4.080.348	113,2
Elektromotorji	670.399	1.068.420	146,9
Naprave	794.516	622.300	92,8
Elektronika	1.137.879	833.122	104,9
Kondenzatorji	644.828	1.115.974	98,1
Instrumenti	646.503	845.245	131,1
Polprevodniki	454.508	822.445	127,2
Usmerniki	112.133	681.070	149,8
Mikron		223.790	199,6
Skupaj podjetje	25.318.128	28.385.784	112,1

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko teletkomunikacije elektronike in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in kliseji: CP Gorenjski tiske Kranj